

Geachte directie,

Ik wil u deze brief aanbieden met als titel '*Trots op mijn werk*'.

U kent wellicht de situatie wel. Zit je op een verjaardag en is het onderwerp van het gesprek: "Waar werk jij"¹.

Opa is als eerste aan de beurt om zijn verhaal te vertellen. Hij vertelt vol trots hoe hard hij heeft gewerkt aan de wederopbouw van Nederland. Er was veel armoede en er waren weinig voorzieningen. De arbeidsvoorwaarden waren slecht, maar hij was er trots op dat er veel saamhorigheid was onder de mensen. Iedereen had de mentaliteit van "niet lullen, maar pellen". Er was hun een betere toekomst voorspeld. Dit was voor hem een grote motivatie om zich in te zetten, niet voor 100%, maar voor 200%. Gedurende de vijftiger jaren zag je dat de arbeidsvoorwaarden langzaamaan beter werden. Er werd terug gegaan van een zesdaagse werkweek naar een vijfdaagse werkweek. Wat een luxe. Gaandeweg werden de arbeidsvoorwaarden steeds beter. Men kreeg meer vakantiedagen en er werd aan pensioenopbouw gedaan. Nederland herrees uit een donkere periode. Nog altijd is hij trots dat hij als jong broekie is begonnen bij zijn werkgever en dat hij na zijn 40-jarig jubileum met een voldaan en trots gevoel mocht gaan genieten van zijn oude dag.

Vervolgens komt oom Piet aan het woord. Oom Piet is begin zestiger jaren begonnen aan zijn carrière. Aan het begin ging alles voor de wind. Het leek er wel op of het geld niet op kon. Alles kon in Nederland. Gezinnen groeiden en er was steeds meer behoefte aan leefruimte. Iedereen was steeds meer afhankelijk van welvaart en luxe. De arbeidsvoorwaarden werden steeds beter en uitgebreider. Vol trots vertelt hij welke projecten hij voor zijn baas heeft mogen realiseren. Het was een goede baas. Dat neemt niet weg dat het niet altijd goed ging. Ook heeft hij minder goede tijden gekend. Toen plots de oliekraan dicht ging in de jaren zeventig moest iedereen toch wel een pas op de plaats maken. Maar goed met een stukje humor (Den Uyl zat in den olie, Koekoek, Koekoek, Joop moet in de hoek) en de saamhorigheid onder de mensen sloeg men zich er wel door. In die tijd is hij wel gedwongen van werkgever veranderd. Doordat de geldkraan dicht ging was er minder werk. Gelukkig had hij snel weer werk gevonden want een goed sociaal plan had zijn vorige werkgever niet. De laatste achttien jaar heeft hij gewerkt bij dezelfde werkgever. Hij was daar betrokken bij het oprichten van een nieuwe afdeling. Dit heeft hij met veel plezier gedaan. Hij zag het als zijn eigen kindje. Hij glundert nog helemaal als hij erover vertelt. Wat een trots. Helaas heeft hij niet de tijd gekregen om zijn veertig jarige jubileum te mogen vieren. In de jaren negentig ging het in Nederland wederom niet erg best met de economie en de werkgelegenheid. Er gingen veel bedrijven failliet en de werkloosheid was groot. Om de gevolgen voor de werknemers (gedwongen ontslagen) zoveel mogelijk te beperken was een goed sociaal plan opgesteld. Oom Piet mocht gebruik gaan maken van zijn vervroegd pensioen.

Dan mag nicht Paula haar verhaal vertellen. Tijdens haar studie heeft ze haar partner leren kennen. De studie ging geheel volgens plan en ze waren beiden ambitieus en klaar om in de maatschappij hun stukje bij te dragen. Beiden hadden ze een goede baan en geld was geen probleem. Wel moesten ze nog een aanzienlijke studieschuld aflossen. Maar dit beschouwden ze als een vanzelfsprekendheid, dit gezien de opleiding die ze genoten hadden. Nadat ze samen zo'n vier jaar driehoog achter hadden gewoond kregen ze het idee om een huisje te gaan kopen. Financieel moesten ze nog het één en ander op de rij gaan zetten, maar ze dachten dat dit geen probleem kon zijn, gezien hun inkomsten. De woningmarkt was echter wel enigszins overspannen. Ze vroegen zich af of de vraagprijs wel overeen kwam met de werkelijke waarde. Maar na een aantal goede gesprekken bij de bank bleek dat ze makkelijk een hypotheek konden krijgen van €300.000,-. Dus het huisje werd in 2003 gekocht. Ze moesten wel nog gezamenlijk vijf

¹ Op waarheid gebaseerd verhaal. Alle personages zijn fictief.

jaar blijven werken om de top van de hypotheek af te krijgen. Met hun carrière ging het uitstekend. Beiden groeiden ze in het bedrijf waar ze werkzaam waren. Vol trots vertelden ze van de successen die ze voor hun bedrijf boekten. Ze waren vol lof over hun werkgever.

De geplande gezinsuitbreiding kwam wat eerder dan bedoeld. Dit bracht financiële consequenties met zich mee. Paula was eigenlijk van plan geweest om minder te gaan werken op moment dat er kinderen kwamen. Maar doordat ze nog een grote financiële verplichting hadden wegens de hypotheek moest ze fulltime blijven werken. Er moest dus gezorgd worden voor kinderopvang. Ze schrokken wel van de bijdrage die je zelf moest betalen, maar goed ze hadden geen keus. Inmiddels is Paula werkzaam bij een andere werkgever. Daar heeft ze zelf de vrijheid om haar tijd in te delen. Op deze manier kan ze haar werkzaamheden zo goed mogelijk afstemmen op de tijd dat de inmiddels twee kinderen thuis zijn.

Na de verhalen te hebben aangehoord zie ik dat alle ogen plots op mij gericht zijn. Natuurlijk wordt er nu verwacht dat ik uit de doeken doe waar ik werkzaam ben. Maar wat moet ik nou vertellen? Nou weet ik best wel dat we in een calvinistisch landje leven waarin borstklopperij zeer zeker niet wordt gewaardeerd. Dat neemt niet weg dat ik wel vol trots wil kunnen vertellen over mijn werkzaamheden en over mijn werkgever. Maar wat moet ik vertellen. Oké, het werk dat ik doe vind ik fantastisch. Als ambtenaar kun je een bijdrage leveren aan de maatschappij, maar over het algemeen wordt er maar een beetje lacherig gereageerd als je zegt dat je ambtenaar bent. Pas als ik een toelichting geef over de inhoud van de werkzaamheden krijgen mensen begrip voor mijn werk. Meestal zie je dan dat mensen het eigenlijk wel interessant en belangrijk vinden.

Maar waarom wil ik vol trots kunnen vertellen over mijn werk. Waarom is dit nu zo belangrijk?

Trots heeft te maken met je verbonden voelen met de onderneming en met zingeving. Het is niet altijd met feiten of argumenten te onderbouwen. Het heeft te maken met je gevoel. Het vertrouwen hebben in de organisatie en het beleid dat in die organisatie wordt gevoerd. Voor een werkgever is het heel belangrijk om te investeren in werktrots! Trotse werknemers zijn loyaler en productiever. Zij hebben een innerlijke motivatie en zijn daarmee niet (alleen) door salaris gedreven, zij hebben ook hart voor de zaak en zullen haar belangen ook buiten werktijd uitdragen en behartigen.

Hierbij is communicatie natuurlijk van wezenlijk belang. Hierbij denk ik dan wel aan warme communicatie. Momenten van informatieoverdracht waarbij non-verbale communicatie mogelijk is. Yammer genoeg zie je steeds meer dat dit aspect van communicatie, d.m.v. mail en enquêtes, wordt vergeten. Iedere werknemer is als het ware een reclamezuil voor de organisatie. Zowel in het formele als in het informele circuit (op netwerkbijeenkomsten, overleg met burgers, op de tennisbaan, op feestjes).

Maar *ben* ik nu eigenlijk nog wel zo trots om werkzaam te zijn bij mijn werkgever? Dit gezien de reorganisaties van de afgelopen jaren waarin ik zelf keer op keer heb moeten aangeven wat mijn opleidingen zijn en wat mijn werk en denkniveau is. Dit heeft wel een zere plek achtergelaten op mijn hart. Maar goed zoals opa al zei, "*niet lullen maar pellen*". Wellicht dat het allemaal een bijdrage levert aan een groter belang. Vergeleken met hoe de omstandigheden destijds waren mag ik niet klagen.

Dan nu begin 2012. Nederland bevindt zich in een recessie waarvan wat mij betreft nog niet te overzien is hoe we hier weer uit gaan komen. Op het gebied van deregulering en regionale samenwerking staan er nog veel dingen te gebeuren. De toekomst is niet meer zo zeker als dat hij vijf jaar terug leek. Ik begrijp natuurlijk best dat in deze tijd van recessie wij als organisatie alle zeilen bij moeten stellen om onze kop boven water te houden. Wat ik echter niet begrijp is de manier waarop dit gebeurt.

We hebben onlangs een enquête van de directie mogen ontvangen waarin we mogen aangeven welke bezuinigingsmaatregel "ik" het meest acceptabel vind. Dat mag middels een puntensysteem (1 t/m 10). Het lijkt er een beetje op dat de kalkoen zijn eigen slager mag uitzoeken..... Hier pas ik echter voor, dit gaat me echt te ver. Het is voor mij niet te overzien wat voor consequenties mijn keuze heeft voor mijn collega's op het moment dat ik deze enquête invul. Er zullen beste wel collega's in de zelfde situatie zijn als mijn nicht Paula en ik wil niet de verantwoordelijkheid dragen voor het feit dat hierdoor problemen gaan ontstaan.

Nee, dan voel ik er veel meer voor om te gaan korten op de *vrije dagen*. Hierover durf ik overigens toch al niks meer te zeggen tijdens een verjaardagsfeestje. Tien weken per jaar inclusief adv...Alleen waar ik wel bedenkingen over blijf houden is het feit dat oom Piet met vervroegd pensioen is gegaan, met als resultaat dat anderen daardoor konden blijven werken. Adv werd indertijd ingevoerd om banen te behouden, en nu moeten we adv in gaan leveren om banen te behouden??? Of zullen er in deze situatie ontslagen gaan vallen omdat bepaalde werkzaamheden niet meer nodig worden geacht? Dus voorlopig is dit ook geen goede keuze.

Dus laten we het gaan zoeken in de *koffie*. Lijkt me een goed idee om het koffiegeld te gaan verhogen. Natuurlijk wil ik een bijdrage leveren om de koffiedames aan het werk te houden, want zo was het toch? We betalen voor de dames en niet voor de koffie. Of heb ik wat gemist de afgelopen jaren?

Beter is om te kijken naar *de overuren en het compensatieverlof*. Voor mij is het moeilijk om te begrijpen hoe hier nou op bezuinigd kan worden. De enige conclusie die ik kan trekken uit het feit dat er zoveel overuren gemaakt worden is dat we te maken hebben met een structurele *onderbezetting*. Dus eigenlijk moet er besloten worden dat we of minder werkzaamheden gaan verrichten of dat er meer personeel bij moet. Dus ook hier kan ik geen keuze in maken.

Nee laten we ons nu voorlopig gaan beperken tot de *reiskostenvergoeding*. Bij mijn aanstelling was één van de vereisten dat ik in het bezit was van een B-rijbewijs en een auto, want voor de te verrichten werkzaamheden moest ik mobiel zijn. Zoals een ieder weet zijn de onderhouds- en de brandstofkosten explosief in prijs gestegen. Daarentegen zijn de vergoedingen de afgelopen jaren niet mee gestegen. Wellicht dat de schrijver van de enquête hiervan niet op de hoogte was, want ik kan me haast niet voorstellen dat het de bedoeling kan zijn dat ik als werknemer voor het gebruik van mijn eigen auto voor de werkzaamheden in opdracht van mijn werkgever een eigen bijdrage ga betalen.

Wat ik overigens mis in de enquête is het *bouwen van het luchtkasteel aan de Beatrixstraat*. Misschien komt dat omdat dit niet direct te maken heeft met de arbeidsvoorwaarden. Indirect denk ik echter wel. Het lijkt mij niet raadzaam om in een tijd van bezuinigingen een kasteel te bouwen terwijl het huidige onderkomen uitermate geschikt is voor de uit te voeren werkzaamheden. Beter is het om de vingers op de knip te houden en de uitgaven te beperken zodat er geen ontslagen hoeven te vallen. In een eerdere functie die ik heb gehad bij een andere werkgever besloot de directie hun hoofdkantoor te verkopen in een tijd dat het economisch slecht ging. Op deze wijze hebben ze gedwongen ontslagen weten te voorkomen. Wat bij mij de meeste indruk heeft gemaakt is dat zij destijds het voortouw namen in een drastische maatregel. Dit is de reden waarom ik nog steeds vol trots, tijdens een verjaardag, kan vertellen dat ik voor die organisatie heb gewerkt!!

Ik wil natuurlijk niet alleen negatief zijn over de situatie waarin we ons op het moment bevinden. Het positieve van het geheel is dat ik de saamhorigheid waarover mijn opa het had weer ervaar onder de collega's.

Voorlopig houd ik het er tijdens deze verjaardag nog maar op dat ik als ambtenaar werkzaam ben. Ik vertel vol trots over mijn werkzaamheden die ik verricht in het belang van de burger. Daarbij hoop ik uit het diepst van mijn hart dat er ook nu weer een tijd gaat komen dat ik vol trots kan vertellen over de manier waarop mijn werkgever het voortouw neemt in deze moeilijke tijden.

Tot slot wil ik eindigen met het toewensen van veel sterkte om te komen tot een wijs besluit.

Met vriendelijke groet,